

Yleisö otetaan tietysti huomioon kohdentamalla viestintää juuri heille sekä viestintätilanteessa että sitä suunniteltaessa. Yleisönsä huomioiva esiintyjä muokkaa sanottavansa aikaan, paikkaan, tilanteeseen ja kuulijoilleen sopivaksi. Sanottavan sisällön lisäksi pitää muistaa selkeä katsekontakti sekä sopiva etäisyys yleisöön. Puhujalla pitää olla myös sopiva asenne. Hän viestittää eri tavoin yleisölleen, että on kiinnostunut heistä, ja kohdistaa sanottavansa juuri heille.

Esiintyjä pohtii yleisönsä peruspiirteitä jo etukäteen. Yleisöanalyysin avulla viestintää voidaan suunnitella ja kohdentaa kulloiseenkin viestintätilanteeseen sopivaksi. Ennen esiintymistä kannattaa pohtia esimerkiksi seuraavia asioita:

- Minkä ikäisiä kuuntelijat ovat? Ovatko he lapsia, aikuisia vai nuoria? Onko heissä molempia sukupuolia? Millainen tausta ja koulutus heillä on? Mistä he ovat kotoisin?
- Miksi kuulijat ovat tulleet paikalle? Mitä he ehkä odottavat esiintyjältä?
- Mitä esiintymispaikka merkitsee yleisölle? Entä sinulle? Onko se heille läheinen vai tuntematon?
- Millaisia teknisiä apuvälineitä on käytettävissä? Mikä on tilan koko? Entä yleisön määrä?
- Missä esiintyjä on suhteessa yleisöön? Miten voit liikkua tilassa?
- Mikä on oman osuutesi merkitys kokonaisuudessa? Millainen on tilaisuuden luonne? Miten paljon aikaa sinulle on varattu?
- Mitä yleisö ehkä tietää aiheesta etukäteen? Mistä he ovat tiedon hankkineet? Onko tieto jollakin tavoin väritynyttä?
- Mitä ja millaisia kokemuksia kuulijoilla aiheesta ehkä on?
- Miten he ehkä asennoituvat asiaasi? Millaisia mielipiteitä heillä siitä on? Ovatko he kanssasi enemmän samaa mieltä vai eri mieltä? Miten asiaa kannattaisi juuri heille perustella?
- Miten tärkeä aihe on kuulijoille? Miten sitoutuneita he ovat asiaan?
- Miksi asia kiinnostaa heitä? Mikä asiassa kiinnostaa heitä erityisesti ja mikä kenties ei lainkaan? Mikä voisi saada heidät kiinnostumaan?

Kun suunnittelee esitystään, voi vielä pohtia seuraavia asioita:

Tavoite

- Mihin oikein pyrin puheellani: jakamaan tietoa, suostuttelemaan, viihdyttämään, herättämään tunteita tai vahvistamaan mielipiteitä?
- Miten toivon kuulijoiden reagoivan aiheeseen? Entä minuun esiintyjänä?

Sisältö

- Mistä kuulijani ovat aiheessani kiinnostuneita? Mitä näkökumia voi valita?
- Mitä asioita kannattaa painottaa ja ottaa mukaan? Mitä jättää pois?
- Ovatko valitsemani näkökulmat tarpeellisia ja kiinnostavia juuri tälle yleisölle?
- Kannattaako esitystä keventää huumorilla vai ei?

Esittämisjärjestys eli rakenne

- Missä järjestyksessä asiat kannattaa esitellä juuri näille kuulijoille?
- Miten aloitan ja lopetan?
- Miten eri tavoin saan pidettyä kuulijoiden mielenkiinnon yllä?
- Miten jäsenen: numeroiden asiakokonaisuudet, nimeämällä ne vai jollakin muulla tavalla?
- Miten osoitan siirtymät näkökulmasta toiseen?

Perusteleminen

- Millaiset perustelut vakuuttavat juuri tässä tilanteessa näitä kuulijoita?
- Mitä kielen retorisia keinoja käytän argumentoinnin tukena?
- Miten osaan vedota sekä järkeen että tunteeseen?

Havainnollistaminen

- Miten paljon asiaa pitää havainnollistaa ja konkretisoida? Miten?
- Mitä havainnollistamiskeinoja kannattaa käyttää? Mitä osaan käyttää?
- Onko käyttämäni kieli heille sopivaa ja ymmärrettävää?

